

Pinksteren

Periodethema: Hemelvaart en Pinksteren
Handelingen 2: 1-47

KERNTEKST

'En het zal zijn, dat een iegelijk, die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.' (Hand. 2: 21)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Iedereen die bidt tot de Heere om vergeving van zonden, die inziet dat het niet verder kan zonder de verzoening met God, en de Heere Jezus nodig heeft om gerechtvaardigd te worden, die mag zeker zijn van Gods belofte dat hij zalig wordt. Die mag geloven dat hij voor eeuwig als kind van God bij Hem mag wonen.

BEGINSITUATIE

Kort geleden is verteld van de opdracht van de Heere Jezus aan Zijn discipelen om in Jeruzalem te wachten op de komst, de uitstorting van de Heilige Geest.

DOELSTELLINGEN

Daarom de volgende doelen, waarbij de kinderen aan het eind van het zondagsschooluur:

- Begrijpen wat de essentiële betekenis van het pinksterfeest is.
- Hebben nagedacht over de vraag of ze de 'tekenen/tekeningen' van Pinksteren begrijpen en wat dat voor hen betekent.
- Inzien waarom Petrus in zijn preek zoveel teksten uit het Oude Testament aanhaalt.
- Hebben nagedacht over de gevolgen van Pinksteren in hun eigen leven.

INDELING

- Je bent een moordenaar!
- Pinksteren, feest van wonderen.

- Drie tekenen.
- Wonder na wonder.

OPMERKING

Het is belangrijk om vanuit dit Bijbelgedeelte te laten zien dat (en hoe, soms onnavolgbaar) de Heilige Geest werkt in mensenharten. We zien een grote verandering in het leven van Petrus. We zien een grote verandering bij wel drieduizend mensen. Zien we ook verandering anno nu?

ZINGEN

Psalm 119: 3

UITLEG VAN DE PSALM

In dit vers wordt gevraagd om de hulp van de Heilige Geest. Als de Heilige Geest je leidt, dan blijf je op Gods weg. Dan houd je de geboden van God en heb je ook geen angst en schaamte; je krijgt in de gaten dat Gods liefde je op het veilige pad ten leven leidt.

BORDPLAN

'Je bent een moordenaar!
Pinksteren, feest van wonderen.
Drie tekenen.
Wonder na wonder.

Nieuwe Testament
Handelingen 2: 14-47
Oude Testament
Joël 2: 28, 29 en 32
Psalm 18: 5-6
Psalm 116: 3
Psalm 16: 8-11
Psalm 110: 1 en 2

INTRODUCTIE

Stel je voor dat je van iets heel ernstigs wordt beschuldigd. Er wordt tegen je gezegd: 'Je bent een moordenaar!' En... het is nog waar ook. Je stond erbij toen de mensen riepen: 'Kruis Hem, kruis Hem!' Je hebt zelf mee geroepen. En je beseft het met schrik: het is ook mijn schuld dat deze Man, deze Jezus is gestorven! Dan vraag je je toch af: 'Wat nu? Hoe kan het ooit weer goedkomen met God?'

BRUGZIN OF BEGINZIN

Dat is de kernvraag bij Pinksteren. Als de Heilige Geest gaat werken, komt deze vraag bij mensen naar boven. Let maar op!

Vertelling

Kennen jullie het feest van Pinksteren wel? Ja? Juist: het feest van de Heilige Geest. Weet je dat het een feest van wonderen is? Ken je de drie tekenen van de uitstorting van de Heilige Geest? Dat zijn ook drie wonderen. Je kunt ze ook wel 'tekeningen' noemen. Ze laten ons zien hoe de Heilige Geest werkt. Ik zal dat straks toelichten. Tel je eerst met me mee?

- 1 Een geluid als van een geweldige gedreven wind.
- 2 Tongen als van vuur.
- 3 Het spreken in vreemde talen.

Wonder 1: Een geluid als van een geweldige gedreven wind. Jij weet niet waar de wind vandaan komt en je weet ook niet waar de wind naar toe gaat. Dat is het geheim. Maar je weet zeker dat de wind geweldig sterk is, dat wijst op de geweldige kracht van de Heilige Geest. Een storm kun je niet tegenhouden. Zo kun je ook het werk van de Heilige Geest niet tegenhouden.

Wonder 2: Tongen als van vuur. Vuur brandt alles schoon en verwarmt je. De Heilige Geest zet je in vuur en vlam. Je gaat voor de Heere. Je gaat met heel je hart Hem dienen en liefhebben.

Wonder 3: Het spreken in vreemde talen. Je kunt spreken in een taal, zoals je dat nog nooit hebt kunnen doen; zeker niet uit jezelf. En iedereen kan die taal horen; iedereen verstaat de blijde boodschap van het evangelie.

Ja, dat is het evangelie: de blijde boodschap. En dat brengt ons bij nog een wonder en nog een en nog een... Welk wonder dan? Nou, weet je dat er bij Petrus een wonder gebeurde? Petrus, die eerst bang was, zelfs bang voor een dienstmeisje – denk maar aan de geschiedenis toen de Heere Jezus voor het Sanhedrin stond en het dienstmeisje Petrus herkende als een discipel – toen heeft hij gezegd dat hij de Heere Jezus niet kende, hij verloochende hem.

Maar nu, nu kan Petrus niet meer zwijgen. Nu is hij zó vol van de Heilige Geest!

Net zoals dat met jou kan gebeuren. Hoezo? Nou, jij snapte de sommen een keertje niet. Toen zei de juf of meester tegen je: 'Teken het eens op een papiertje.' En ineens had je het door: je begreep de som.

Zo is het bij Petrus eigenlijk ook gegaan. Samen met de andere discipelen heeft Petrus drie jaar met de Heere Jezus opgetrokken. Vooral samen met Jakobus en Johannes heeft hij heel bijzondere dingen - wonderen - van dichtbij meegemaakt. Toch heeft Petrus het nog steeds niet helemaal begrepen. Totdat... door de uitstorting van de Heilige Geest en de wonderen (tekenen, tekeningen) die daarbij geschieden Petrus in zijn hart begrijpt hoe het zit. Ineens overziet hij het hele verhaal van de Heere Jezus. Hij begrijpt ineens een heleboel dingen die over de Heere Jezus in het Oude Testament zijn geschreven. Hij ziet ineens in wat er allemaal met de Heere Jezus is gebeurd in de afgelopen dagen: Zijn kruisdood, Zijn opstandig. Het valt als een puzzel in elkaar. Petrus begrijpt nu het hele verhaal van de Bijbel. Hij ziet opeens Gods reddingsplan voor deze wereld, verloren in schuld. En dat is nu het werk van de Heilige Geest, je gaat dingen begrijpen.

Weet je trouwens dat, als je dingen begrijpt (dus ook een rekensom), dat een geschenk is van God? Het geldt dus voor grote dingen, maar ook voor kleine dingen in je leven.

Petrus krijgt hier een bijzonder geschenk. Hij ziet in wat voor geweldig wonder hij heeft meegemaakt door drie jaar lang met de Heere Jezus te zijn opgetrokken. Hij herinnert niet alleen de wonderen die hij heeft gezien van de Heere Jezus, maar hij ziet in dat Zijn werk op aarde op zich al een groot wonder is! Jullie kennen het spreekwoord 'Waar het hart vol van is, loopt de mond van over.' Nou, dat is hier het geval. Petrus is er zo vol van dat hij zijn mond niet meer kan houden. Petrus gaat wat hoger staan, zodat hij boven de mensen uitsteekt en goed hoorbaar is. Hij roept om stilte. En dan gaat deze man, deze Petrus, die nog maar een paar weken geleden zo verschrikkelijk bang was voor zijn eigen hachje dat hij de Heere Jezus tot drie keer toe verloochende, vol vuur en met enthousiasme vertellen.

Luister maar mee naar de preek van Petrus. 'Gij Joodse mannen, en gij allen die te Jeruzalem woont', zegt hij, 'luister goed!'

Hoor je dat? Petrus noemt hen Joodse mannen. Dat zijn de mannen uit Israël, de Joden, het volk van God. Het zijn ook de Joden die uit andere delen van de wereld naar Jeruzalem zijn gekomen. Dat was met het Pascha zo, maar ook met het pinksterfeest.

'Wij zijn niet dronken, het is nog vroeg in de morgen nog maar de derde ure (negen uur 's morgens).

We hebben amper wat gegeten, laat staan wat gedronken. Nee, wij zijn niet vol van wijn, zoals sommige mensen zeggen. Wij zijn vol van de Geest! God heeft Zijn belofte vervuld. De profeet Joël zei het al: 'Ik zal in de laatste dagen mijn Geest uitstorten.' Dát is het wat jullie horen en zien. Kinderen en ouderen, slaven en slavinnen zullen vol worden van de Heilige Geest.'

Petrus gaat verder. Luister maar. 'Gij Israëlitische mannen, hoort naar deze woorden!'

Hoor je dat? Petrus kan niet stoppen. Hij is er vol van. Hij moet het vertellen. En dan vertelt hij van de Heere Jezus, zijn Zaligmaker.

'Jezus van Nazareth was een Man van God. Jullie weten hoeveel wonderen en tekenen Hij gedaan heeft. Deze Jezus hebben jullie overgeleverd en door de handen van Pilatus gekruisigd en gedood. Maar... God heeft Hem opgewekt uit de dood! De dood kon Hem niet vasthouden.'

En dan haalt Petrus heel veel teksten aan uit het Oude Testament. Petrus laat daarmee zien dat de Heere Jezus werkelijk de door God beloofde Messias is. Petrus vertelt uit Psalm 16: Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten, ook niet Uw Heilige overgeven om verderving te zien. Wie heeft dat geschreven? David. Maar jullie weten allemaal toch dat David wel is gestorven en begraven. Davids graf is nog steeds hier in Jeruzalem. Maar David heeft dit als profeet gesproken, hij heeft dit gezegd over de Messias.'

Petrus vertelt over de opstanding van de Heere Jezus en hoe Hij aan hen verschenen is. 'Wij zijn getuigen.' Petrus vertelt verder over de hemelvaart. Daar in de hemel zit deze Jezus en al deze wonderen, die jullie nu horen en zien, zijn het werk van Hem! Want jullie moeten dit allemaal weten. Dezelfde Jezus, Die door jullie aan het kruis is gehangen, Die door jullie is gedood.' Ja, dat zegt Petrus heel duidelijk: 'Jullie zijn moordenaars.'

Hoor je het? Je bent een moordenaar! Dit slaat in als een bom. De mensen schrikken geweldig als ze dit horen. Ze hadden ook heel boos kunnen worden en in opstand kunnen komen. 'Wat een onzin', hadden ze kunnen roepen, 'wij zijn geen moordenaars, wij zijn nette, gelovige mensen! We zijn niet voor niets hier op het oogstfeest gekomen om God te eren! Zeg, wat denken jullie wel?' Het had heel gevaarlijk kunnen worden voor de discipelen, er hadden wel stenen door de lucht kunnen vliegen... Maar nee, geen opstand. Hoe komt dat? Dat is het werk van de Heilige Geest. Die laat zien dat ze moordenaars zijn, misdadigers van het ergste soort. De Heilige Geest laat zien dat ze de heilige Zoon van God verworpen hebben, gedood hebben. O, wat moeten ze nu toch doen?

'Hebben wij dat gedaan? Dat is verschrikkelijk!' En ze vragen het Petrus en de andere discipelen: 'Wat moeten we doen?' Ze zien nu in: wij hebben een vreselijk kwaad gedaan. Dit kwaad is nooit weer goed te maken! *Nog een wonder: dat de mensen dit vragen is een teken dat de Heilige Geest in hun hart werkt.* Verslagenheid bij de mensen. Ze vragen naar een weg tot behoud, vragen om ontkoming aan de verdiende straf. *En dan komt het onverwachte grote wonder van Pinksteren.* Hoor eens wat Petrus zegt: 'Bekeer je en geloof in de Heere Jezus Christus.' Daarmee zegt Petrus: 'Ga niet weg! Maar kom juist terug bij God, juist nu, nu je dit gedaan hebt. En geloof in de Heere Jezus.' Wat is dat, geloven in de Heere Jezus? Geloven in Degene Die zij gekruisigd hebben? Ja, jongens en meisjes, God is een God van barmhartigheid. Want juist deze Jezus, Die aan het kruishout gestorven is, is hun Zaligmaker. Hij is hun Heiland. Ook al zijn zij moordenaars, toch wil deze Jezus hun Redder zijn. De liefde van de Heere Jezus kan niet stuk!

Petrus onderstreept die onveranderlijke liefde van God met het verbond. Hij zegt: 'Want voor jullie is de belofte van God. Jullie zijn kinderen van Abraham. Laat je daarom dopen in de Naam van Jezus en al je zonden zijn vergeven. God zal er nooit meer op terug komen. Want om zalig te worden, hoef je niets te doen. Roep alleen de Naam des Heeren aan.' Hoe? Zoals iemand die in het water ligt en bijna verdrinkt. Hij schreeuwt het uit: 'Help!' Wie zo tot de Heere roept om hulp, om redding, om genezing, die zal zalig worden. *Vertrouw er maar op dat de Heere doet wat Hij belooft. Hij wil je al het kwaad vergeven, om Jezus' wil. Bekeer je tot God en laat je dopen, als teken van de afwassing van je zonden en de opstanding in een nieuw leven. Je verdient de dood, maar God wil je het leven geven, het leven tot in eeuwigheid!* De wind blaast in mensenharten, niet te stuiten. En het vuur grijpt om zich heen; het Woord van God vervult mensenharten met Zijn liefde. En ja, daar zijn de eerstelingen – we zeiden het al aan het begin - wel drieduizend mensen bekeren zich op die éne preek van Petrus. Wat een wonder! Het pinksterfeest is een oogstfeest. Op dat feest brengen de Joden de eerstelingen, dat zijn de eerste gebakken broden van het graan van de nieuwe oogst. De eerstelingen zijn voor de Heere. Dat betekent ook: al ons brood is van U, o God.

En nu? Nu zijn het deze drieduizend mensen, deze drieduizend eerstelingen van de oogst. De oogst van het evangelie. En het gaat de héle wereld door! Dat de mensen niet zomaar een beetje zijn veranderd, kun je zien aan de gevolgen. Dat zie je aan wat er gebeurt in Jeruzalem. Mensen komen samen, vierten elke week de dag van de opstanding van de Heere Jezus.

Zo ontstaat de eerste gemeente, de eerste kerk. De mensen komen samen, omdat ze elke week weer de apostelen willen horen vertellen over de Heere Jezus. De mensen helpen elkaar als ze het moeilijk hebben, vieren samen het Heilig Avondmaal. Ze bidden met en voor elkaar. Ze zijn kerk zoals een kerk hoort te zijn: mensen, die samen de Heere liefhebben en voor elkaar zorgen.

AFSLUITING

Jij gaat ook naar de kerk. Het is de kerk van het pinksterfeest. Ga jij ook daarom naar de kerk? Om naar de preek te luisteren? Ben je wel eens geschrokken van een preek? En ben je ook zo blij en dankbaar geweest toen je hoorde van het wonder, van de vergeving van zonden door het werk van de Heere Jezus? En wil je daarvan uitdelen?

Deze vragen helpen jou om inzicht te krijgen. De mooie geschiedenis over het pinksterfeest gaat niet alleen over Petrus en die drieduizend mensen van tweeduizend jaar geleden. Het gaat ook over jou en over mij! Bij jou kunnen ook vragen opkomen: 'Ik begrijp het niet. Wat heeft dit voor mij te betekenen?' Misschien schrok je wel toen ik zei: 'Je bent een moordenaar.' Nee, jij stond niet bij die mensen op het plein in Jeruzalem te roepen dat Jezus dood moest. Dat is al zo lang geleden. Toen was je nog niet eens geboren en ik ook niet. En toch, heb jij dan helemaal geen schuld aan de dood van de Heere Jezus? Nooit een lelijk woord gezegd? Nooit eens een koekje gepikt uit de trommel? Nooit eens iets lelijks opgezocht op internet? Nooit eens... Moet ik verder gaan? Vul zelf maar in...

Met onze zonden zijn wij de oorzaak van de dood van de Heere Jezus. Zo zijn wij allemaal moordenaars van de Heere Jezus. Vanuit jezelf geloof je dat niet. Dat kún je ook niet echt geloven. Maar bid om de Heilige Geest of Hij je dat wil laten zien. Want dan mag ik ook tegen jullie zeggen dat juist in de dood van de Heere Jezus er voor ons behoud en vergeving van al onze zonden is. Herken je nu Psalm 119 vers 3? Je mag al je vragen aan de Heere zelf stellen. 'Heere, Uw Geest is toch de grote Uitlegger van de Bijbel? Wilt U mijn hart ook zo aansteken, zodat ik U ga liefhebben? Wilt U zo werken met Uw Geest dat ik in U leer te geloven en op U durf te vertrouwen?' Zo'n gebed verhoort de Heere graag!

Al luisterend heb je mogelijk steeds duidelijker gedacht: 'Ja, dat herken ik bij mezelf. Eindelijk snap ik nu de tekeningen van Pinksteren. Dat is fijn! Immers, wat heb je dan redenen om de Heere daarvoor te danken! Dan heb je ook redenen om veel goeds over de Heere Jezus te vertellen. Want ook dat hoort bij Pinksteren. Als Hem hebt lief gekregen, wil je ook graag over Hem vertellen!! Dan gun je anderen ook die blijde boodschap, het evangelie!

VERWERKING

Zingen

Psalm 16: 8-11; 18: 5 en 6; 116: 3; 110: 1 en 2

Bespreking

- Bespreek met de kinderen wat het betekent om een 'wegwijzer te zijn naar Christus'.
- Pinksterfeest is het geboortefeest van Gods kerk. Leg hierbij het verband naar zending en evangelisatie.
- Pinksterfeest is het oogstfeest. Kunnen de kinderen dit zelf toelichten?
- Laat de kinderen de drie tekenen noemen en toelichten.
- Hoe komt het dat Petrus het Oude Testament aanhaalt?
- Waarom zou Petrus het Oude Testament hebben aangehaald?
- Bespreek met de kinderen wat het gevolg is van 'vervuld zijn met de Heilige Geest', voor je eigen leven, maar ook voor je omgeving. Hierbij zou u verder kunnen doorpraten met de kinderen over de vraag hoe je in je eigen hart de werking van de Heilige Geest kan ervaren. Denk daarbij aan begrippen als: vrede, geduld, goedheid, geloof, liefde en vreugde... Op zich is dat best lastig, we lijken wel eens wat verlegen te zijn met de werken van de Heilige Geest. Wellicht kunnen de genoemde delen uit onze belijdenisgeschriften u op weg helpen.

Lezen

- Lees met de kinderen vraag en antw. 74 van de Heidelbergse Catechismus, leg uit en vraag of ze het begrijpen. Heel mooi om daar samen wat dieper op door te gaan.